

Στοχαστικές Μέθοδοι στην Επιχειρησιακή Έρευνα I

Φυλλάδιο Ασκήσεων 8 - Ακαδημαϊκό έτος 2015–2016

Εισαγωγή στις ουρές αναμονής

- (1) Να βρείτε τα ποσοστά κενού και απασχολημένου υπηρέτη, δηλαδή τις πιθανότητες p_0 και p_1 σε ένα ευσταθές $M/GI/1/1$ σύστημα εξυπηρέτησης με ρυθμό αφίξεων λ και μέσο χρόνο εξυπηρέτησης b .
- (2) Βρείτε το μέσο οριακό αριθμό πελατών $E[Q]$ στην $GI/GI/\infty$ ουρά με μέσο ενδιάμεσο χρόνο αφίξεων a και μέσο χρόνο εξυπηρέτησης b .
- (3) Θεωρήστε μια $M/M/c$ ουρά με ρυθμό αφίξεων 5 πελάτες την ώρα και μέσο χρόνο εξυπηρέτησης ανά πελάτη 78 λεπτά.
  - (α') Ποιός είναι ο ελάχιστος αριθμός υπηρετών c που απαιτείται για να είναι το σύστημα ευσταθές (δηλαδή να μην απειρίζεται η ουρά);
  - (β') Ποιός είναι ο ελάχιστος αριθμός υπηρετών που απαιτείται αν η εργατική νομοθεσία επιβάλλει κάθε υπηρέτης να είναι απασχολημένος το πολύ 80% του χρόνου του;
- (4) Βρείτε το μέσο οριακό αριθμό πελατών $E[Q]$ στην $M/GI/1$ ουρά με ρυθμό αφίξεων λ , μέσο χρόνο εξυπηρέτησης b και τυπική απόκλιση χρόνου εξυπηρέτησης σ .
- (5) Θεωρούμε ένα σύστημα εξυπηρέτησης το οποίο διαθέτει έναν υπηρέτη και άπειρη χωρητικότητα. Η διαδικασία αφίξεων των πελατών είναι Poisson με ρυθμό λ , ενώ οι χρόνοι εξυπηρέτησης είναι εκθετικοί με παράμετρο (ρυθμό) μ . Κάθε φορά που το σύστημα αδειάζει ο υπηρέτης απενεργοποιείται. Με την άφιξη ενός πελάτη σε κενό σύστημα, ο υπηρέτης μπαίνει σε διαδικασία ενεργοποίησης. Ο χρόνος που χρειάζεται μέχρι να ενεργοποιηθεί (οπότε και θα αρχίσει να εξυπηρετεί τους πελάτες) ακολουθεί την εκθετική κατανομή με παράμετρο θ . Κατά τη διάρκεια του χρόνου αυτού οι αφίξεις συνεχίζονται κανονικά. Να βρεθεί ο μέσος αριθμός πελατών στο σύστημα και ο μέσος χρόνος παραμονής σε αυτό.